מפוזרין הא אמרי רבנן לולד שני מניא אלא לאו ר' יהודה היא וש"מ חומרא אית ליה קולא לית ליה ועוד אמר רב אשי ת"ש וששת ימים יכול בין רצופין ובין מפוזרין ת"ל ששים מה ששים כולן רצופין אף ששה כולן רצופין מני אלימא רבנן מי אית להו לרבנן מפוזרין האמרי רבנן לולד שני מניא אלא לאו רבי יהודה היא וש"מ חומרא אית ליה קולא לית ליה ש"מ: **מתני'** אלו מביאין קרבן עולה ויורד על שמיעת קול ועל בטוי שפתים ועל טומאת מקדש וקדשיו והיולדת והמצורע: **גמ'** תנו רבנן יש מביא בדלות ועשירות ויש מביא בדלות ויש מביא בדלי דלות יולדת מביאה בדלות ועשירות מצורע מביא בדלות שמיעת הקול ובטוי שפתים וטומאת מקדש וקדשיו מביאין בדלות ודלי דלות תניא אידך יש מביא אחד תחת אחד יש מביא שנים תחת שנים יש מביא שנים תחת אחד יש מביא אחד תחת שנים מכאן אתה למד לעשירית האיפה בפרוטה: יולדת מביאה אחת תחת אחת פרידה אחת ועוף תחת כבש מצורע שתי פרידין תחת שני כבשים שמיעת הקול ובטוי שפתים וטומאת מקדש וקדשיו מביאין ב' פרידין תחת כבשה אחת ומביאין בדלי דלות עשירית האיפה תחת שתי פרידין קתני מכאן אתה למד לעשירית האיפה שהיא בפרוטה מנלן דת"ר האומר הרי עלי בסלע למזבח מביא כבש שאין דבר קרב בסלע אלא כבש ממאי מדאמר רחמנא איל אשם בכסף שקלים מכלל דכבש בן שנה בסלע מדכתיב כבש בן שנתו ותנן עמדו קינין בו ביום ברבעתים ומרחם רחמנא עליה דדלות למיהוי חד משית עשר בעשירות חס רחמנא עליה דדלי דלות למיהוי חד משית עשר בדלות א"כ דלות כמה הויא ריבעא וכמה פריטי בריבעא ארבעים ותמניא פריטי חד משית עשר כמה הוי דדלות תלתא פריטי (דקתני) [וקתני] מכאן אתה למד לעשירית האיפה בפרוטה אמאי פרוטה האמרת עשירית האיפה דלי דלות הוא ואמרת חד משית סרי דדלות הוא דחשבינן דג' פריטי הוין תנא מיולדת יליף דמתיא פרידה אחת תחת כבש דהוי חד מתלתין ותרין דכבש ועד כאן דלי דלות כמה הוי חד משית עשר בדלות דמהיכא יליף מכבש ואיל עד כאן פרוטה ופלגא הוי אמר רבא כולה מילתא מיולדת יליף וה"ק מרחם רחמנא עליה דדלות למיהוי חד מתלתין ותרין בעשירות ומאי היא יולדת הכי חס רחמנא עליה דדלי דלות למיהוי חד מן תלתין ותרין בדלות א"ה (נכי) ריבעא דפרוטה הוי ה"נ אלא דלאו אורח ארעא לאיתויי פחות מפרוטה למקום: **מתני'** מה בין שפחה לבין כל העריות שלא שוותה להן לא בעונש ולא בקרבן שכל העריות בחטאת ושפחה באשם כל העריות (בנקבה ושפחה בזכר כל העריות) אחד האיש ואחד האשה שוין במכות ובקרבן ובשפחה לא השוה לא האיש לאשה במכות ולא השוה אשה לאיש בקרבן כל העריות עשה בהן את המערה כגומר וחייב על כל ביאה וביאה זו חומר החמיר בשפחה

שעשה

מפוזרין. כלומר שפסקו לה שבעה ימי טומאה דזכר לימי טוהר דנקבה וליתיב לה שבעה אחריני לאחר שמונים ללידה הראשונה ת"ל יום: **ל' דזכר מפוזרין.** כגון יולדת תאומים ולידה שני בתוך ל' דזכר לאשון יכול יתנו לה שבעה לבד מ' ללידה הראשונה כגון ז' ימי טומאה דשני דהשתא הוו ל' מפוזרין שהרי הפסיקו ימי טומאה בינתיים שלא עלו למנין: **מי אית להו מפוזרין הא לולד שני מנו.** וכיון דבראשון זכר ליכא לאוקומי כדאוקמא ליה דימי טוהר דראשון משלי לבתר ימי טוהר דשני: **אלא לאו ר' יהודה היא.** דמונה לראשון וקאמר דרצופין יהבינן לה אלמא משני הוא דמני: **וש"מ חומרא אית ליה קולא לית ליה.** להאריך ימי טוהר דראשון שהשלימו ל' אחרים כנגד ו' ימי טומאה והדר מותיב ימי טוהר לשני דקולא יתירא היא: **ששת ימים כו'.** כגון הפילה לאחר ס"ג דטוהר דנקבה שהן ע"ז ללידתה והיה לה למנות עוד ג' ימים והפילה ונטמאו יכול יתנו לה ג' אחרים כנגד ג' אלה דנטמאו דנהוו ו' מפוזרים דהכא לא כתיב יום אלא ימים דמשמע אפילו מפוזרין: **מי אית להו מפוזרין הא לולד שני מנו.** וימי ולד שני זה מושכין ימים רבים אחר פ' של נקבה ראשונה ומפוזרין לא משכחת לה אלא לאו ר' יהודה היא כו': **מתני' שמיעת הקול.** ושמעה קול אלה: **וטומאת מקדש.** בשוגג ובטוי שפתים כולהו כתיבי בהדדי בפרשת ויקרא [ה] גבי קרבן עולה ויורד דהא קרא דאו נפש כי תגע בכל דבר טמא וגו' [שם] בטומאת מקדש וקדשיו משתעי כדמפרש בפרק קמא דשבועות (דף ז.): **גמ'** עשירות כשבה או שעירה. דלות תורים ובני יונה. דלי דלות עשירית האיפה: **שמיעת הקול ובטוי שפתים וטומאת מקדש וקדשיו.** מפרש בויקרא שמביאים בדלות ובדלי דלות: **יש מביא מביאין כו'.** מפרש לקמן: **יולדת.** בעשירות כבש לעולה ובן יונה או תור לחטאת: ובדלות שתי תורים דהיינו פרידה לעוף תחת כבש: **עשירית האיפה תחת שני פרידין.** דהיינו אחת תחת שתים: **הרי עלי בסלע.** בקרבן הנקח בסלע: (מדכלל התורה כולה קרי לכבש בן שנה מכלל דאיל בן שתי שנים): **מדכתב רחמנא.** גבי אשם מעילות בויקרא [ה] איל בכסף שקלים דהיינו שתי סלעים: **ברבעתים.** קן ברובע דינר דהיינו כדמייתי שתי פרידים בדלות ברובע דינר תחת כבש הנקח בסלע היינו חד מט"ו בסלע שהוא ד' דינרים ורובע' דינר היינו י"ו רבעים: ברובע דינר יש מ"ח פרוטות כדאמרינן בפ"ק דקדושין (דף יב.) שש מעה כסף דינר ומעה שתי פונדיון ופונדיון ב' איסרין ואיסר ב' מסמסים מסמס ב' קונטרק וקונטרק ב' פרוטות דהיינו ל"ב פרוטות למעה ולמעה וחצי שהוא רובע דינר הוו מ"ח פרוטות וכיון דאמרת דלי דלות דהיינו עשירית האיפה בעי מהוי חד מי"ו בדלות אשתכח דעשירית האיפה הוי ג' פרוטות דהיינו חד מי"ו של מ"ח: **תנא מיולדת יליף.** דלות יליף מיולדת דמתיא פרידה הנקחת בשמינית של דינר תחת כבש הנקח בסלע דהיינו חד מל"ב בכבש והוא כ"ד פרוטות: **ועד כאן דלי דלות כמה הוי חד מט"ז בדלות.** דנהי דילפת דדלות חד מל"ב מיולדת אבל דלי דלות דלא משכחת ביולדת בע"כ מכבש ואיל ילפת לה כדדרשינן לה לעיל דלא משכחת דלי דלות אלא בשמיעת הקול ובבטוי שפתים ובמטמא מקדש וקדשיו וע"כ דלי דלות מדלות דידהו מילף וכי היכי דדלות דידהו שתי פרידין תחת הכבש דהיינו חד מי"ו בדלות ונהי דאשכחת בדלות בעלמא כגון ביולדת שהיא פרידה אחת שמינית של דינר דהיינו כ"ד פרוטות וכי מייתי דלי דלות חד מי"ו הוי פרוטה ופלגא: **כולה מיולדת יליף.** ולמ"ג דאין בה דלי דלות יליף מהתם דכי היכי דאשכחן בה דלות אחד מל"ב דעשירות דלי דלות נמי הוה חד מל"ב דדלות ודלות דיולדת הכי הוו כ"ד פרוטות ודלי דלות פרוטה נכי רבעא דהיינו חד מל"ב: **מתני'** כל חטאת יחיד נקבה היא דהיינו כשבה או שעירה: **שוין במכות ובקרבן.** אם מזידין שניהן לוקין כדקיי"ל איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם וגו' [במדבר ה] השוה הכתוב אשה לאיש לכל העונשין (ב"ק טו.) ואם שוגגין שניהם מביאין קרבן דבתרווייהו כתיב כרת במזיד דכתיב ונכרתו הנפשות העושות [ויקרא יח] וכל שזדונו כרת שגגתו חטאת: **ובשפחה כו'.** שהאשה לוקה והאיש באשם כדמפרש בגמ' (יא.): **כל העריות כולן עשה בהן מערה כגומר.** במסכת יבמות בפרק הבא על יבמתו (דף נה:):

מכלל דכבש בן שנה בסלע. וקשה שהרי אומר בחטאת בת דנקא בפרק איזהו מקומן (זבחים דף מח.) וגם אמרינן לקמן (דף כח.) מפני מה לא נתנה תורה שיעור קצבה למחוסרי כפרה שמא יחזרו טלאים ואין להם כפרה וי"ל הא דקאמר כבש בסלע רגילות הוא שקונהו בסלע למצוה מן המובחר אבל בפחות סגי אבל אשם צריך כסף שקלים דמדאורייתא הוא אבל חטאת דאורייתא אין לה שיעור רק מדרבנן לכך מצוה לכתחלה בסלע ובפחות סגי עד דנקא אבל פחות מדנקא מיקרי עבריינא ומכל מקום אם הוזלו והם שמנים בפחות מדנקא מתכפר בהם ובאשמות אפילו הם שמנים וטובים בפחות מכסף שקלים שהוזלו אינו מתכפר משום דכתיב כסף שקלים:

אין

תוספות טומאת מקדש וקדשיו, הכא תני להו בחדא ובפ"ק תני להו בתרתי דהתם גבי כרת הוו תרי דכתיב כרת בכל [illegible]

כרת אחד: **מכלל** דכבש בן שנתו בסלע, היינו מדרבנן דמן התורה אמרי' בכל דוכתא חטאת בת דנקא [illegible]

יכולה בסלע אבל תשמישי והלכה דמא בן מ' לפני מדנקא יכיל: **עשירית** האיפה בפרוטה. אינו כשיעור שער ביטוי [illegible]

איפה בג' דינר ושם מעה כסף דינר הרי יגיע עשירית האיפה יותר ממעה וחצי:

מסורת הש"ס

א) לעיל ב: פ"א תמסה, ב) נ"ל דכבש בסלע ומדכתיב כבש בן שנה מכלל דאיל בן ב' שנים, ג) [לעיל ח.], ד) רפ"ק מ"ד, ה) רפ"ק מ"ג, ו) [מכאן שייך פוד לע"א], ז) [כעגד. רפ"ס], ח) פ"ב שייך לע"א, ט) פ"א: סהד"ל, י) כפ"ל: יד', כ) נ"ל בפי' נוקף: דלי דלות נמי חד מט"ו, ל) ע' מתסכת מנחות קי: תו' ד"ה כבש, מ) נ"ל בקרבן.

◆

תורה אור השלם

1. וְאִם נְקֵבָה תֵלֵד וְטָמְאָה שְׁבֻעַיִם כְּנִדָּתָהּ וְשִׁשִּׁים יוֹם וְשֵׁשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב עַל דְּמֵי טָהֳרָה: ויקרא יב ה
2. נֶפֶשׁ כִּי תִמְעֹל מַעַל וְחָטְאָה בִּשְׁגָגָה מִקָּדְשֵׁי יְיָ וְהֵבִיא אֶת אֲשָׁמוֹ לַייָ אַיִל תָּמִים מִן הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְאָשָׁם: ויקרא ה טו
3. וְהִזִּיר לַייָ אֶת יְמֵי נִזְרוֹ וְהֵבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן שְׁנָתוֹ לְאָשָׁם וְהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים יִפְּלוּ כִּי טָמֵא נִזְרוֹ: במדבר ו יב

◆

הגהות הב"ח

(א) גמ' חד משית עשר ודדלות כמה הוי תלתא פריטי וקתני: (ב) שם דחשבינן דג' פריטי הוין: (ג) שם משית עשר בדלות כי היכי דיליף מכבש ואיל: (ד) תוס' ד"ה מכלל וכו' לא נתנה תורה קצבה כצ"ל ותיבת שיעור נמחק: (ה) בא"ד שמנים וטובים כשהוזלו בפחות:

◆

מוסף רש"י

ברבעתים. ב' קינין בפני רביעית דינר כסף, ל"א רבעתים לשון חצי הוא (לעיל ח.).

◆

שיטה מקובצת

א) תיבת אמרי נמחק: ב) ת"ש וששת ימים כו' מפוזרין. פי' כגון שישבה ס"ג לטהרה של ראשון והפילה דטמאה ימי טומאה של שני ואח"כ השלים ג' ימים החסרים לטהרה של ראשון ואח"כ תשב ימי טהרה לשני כרבנא אם זכר ל"ג ואם נקבה ס"ו. תוס': ג) יכול בין רצופין ובין מפוזרין [illegible]

עין משפט נר מצוה

לג א מיי' פ"י מהלכות שגגות הל' א:
לד ב מיי' שם הל' ג:
לה ג מיי' שם הל' ג:
לו ד מיי' שם הל' ד:
לז ה מיי' פ"א מהל' מחו"כ הלכה יג:
לח ו מיי' פ"א מהל' שגגות הל' ד ופ"א מהל' איסורי ביאה הלכה א:
לט ז מיי' פ"ט מהלכות שגגות הל' א:
מ ח מיי' פ"א מהל' מחו"כ הלכה טו:
מא ט מיי' פ"א מהל' איסורי ביאה הל' י:
מב י מיי' פ"ד מהל' שגגות הלכה א:

◆

רבינו גרשום

בזמן שאין קרבן תקבלו גרים: צריך שיפריש רובע. דינר לצורך קינו שאם יבנה בהמ"ק יביא לאלתר: ובישלה מפני התקלה. גזרה שמא יהנה מאותן מעות והיה בא לידי מעילה: גר תושב. שקבל עליו שלא לעבוד עבודת כוכבים ולא קבל עליו שאר מצות: כישראל בחולו של מועד. כלומר כיון שיש בו קצת גירות אינו עושה כל מלאכה בשבת אא"כ אין לו מה יאכל או דבר האבוד: כישראל ביום טוב. דאינו עושה מלאכה אחרת אלא מכשירי אוכל נפש בלבד: באיל האשם. לפני ה' על חטאתו אשר חטא. מלמד מדכתיב ב' פעמים חטאתו חטאתו וכתיב ונסלח לו מחטאתו אשר חטא תרי זימני לעשות שוגג כמזיד לקרבן: דכתיב ויאמר ה' פתאום. שבעל כרחם היה הדיבור עמהם: (ופתאום) [ופתיים] עבוד ונענשו. האי (פתאום) [פתיים] עביד ליה כמו פתאום מדכתיב ונענשו אלמא דמזיד הוה: כתיב [פתי] יאמין לכל דבר. ואינו מבין העיקר אלמא דשוגג הוא ואפ"ה הכי חייב רחמנא פתאום כמו פתי ולהכי כתבי תרוייהו: בכלן. דמביאין קרבן עולה ויורד כתיב בהו ונעלם וכאן לא כתיב. והא קרא כי כתיב ואיש כי ישכב את אשה שכבת זרע והיא שפחה במזיד כתי'. מדכתיב בקורת תהיה דהיינו מלקות אלמא דמזיד הוא וכתיב וכפר עליו הכהן לעשות מזיד לקרבן שוגג איבעי ליה למימר: בהעלם אחד. ששגג שלא ידע שהתורה אסרן: ומאי שנא מחמש העלמות בשפחה אחת דאינו מביא אלא קרבן אחד כדתנן והבא על השפחה ביאות הרבה: ואל אשה לחלק. הכא נמי האי שפחה דכתב לחלק כתיב ודהא מצי למיכתב ואיש אשר ישכב את אשה שכבת זרע: לאנזיר שנטמא טומאות הרבה. מאן תנא ר' יוסי ברי' יהודה היא כולה הא שמעתא דנזיר פרשינן בריש פירקין קמא: הביא ציפורין. כשנרפא מצרעתו ולא הספיק להביא חטאתו עד שחזר ונתנגע וחזר ונרפא והביא ציפורין ונתנגע קודם שהביא חטאתו ואשמו כשחזר ונתרפא צריך להביא ציפורין אחרים וחטאת על כל נגע שלא עלו לו הראשונות עד שיביא חטאתו עמהן: ר' יהודה אומר עד שיביא אשמו. עמהן: והא אמרת אינו מביא אלא קרבן אחד. על נגעים הרבה: חסורי מחסרא והכי קתני הביא ציפורין כו' אין מביא אלא קרבן אחד. והאי דקאמר לא עלו עד הכי קאמר ולאקבועי בעניות ובעשירות לא מיקבע עד שיביא חטאתו כלומר אם היה עני והביא חטאתו בעניות אע"ג דקודם שהביא אשמו וציפורין [illegible]

[illegible]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com